

Републичко такмичење из хемије
25. мај 2008. године
ПРАКТИЧНА ВЕЖБА ЗА VIII РАЗРЕД

Шифра ученика

Бутанал, бутанол, глукоза, натријум-хлорид, стеаринска киселина, хексан и хексен су супстанце од којих су направљене смеше **А**, **Б** и **В**. Две смеше су састављене од по две супстанце, а једна смеша је састављене од три супстанце. Одреди састав непознатих смеша користећи понуђене реагенсе и прибор. Резултате упиши на предвиђена места. Као доказе наведи примењене реагенсе, запажања и хемијске једначине. Јасно означи у којим смешама нема треће супстанце.

Смеша А: 1) _____ ; 2) _____ ; 3) _____ ; _____
доказ за супстанцу 1) _____

доказ за супстанцу 2) _____

доказ за супстанцу 3) _____

Смеша Б: 1) _____ ; 2) _____ ; 3) _____ ; _____
доказ за супстанцу 1) _____

доказ за супстанцу 2) _____

доказ за супстанцу 3) _____

Смеша В: 1) _____ ; 2) _____ ; 3) _____ ; _____
доказ за супстанцу 1) _____

доказ за супстанцу 2) _____

доказ за супстанцу 3) _____

Техника рада _____
Укупно поена _____

Републичко такмичење из хемије

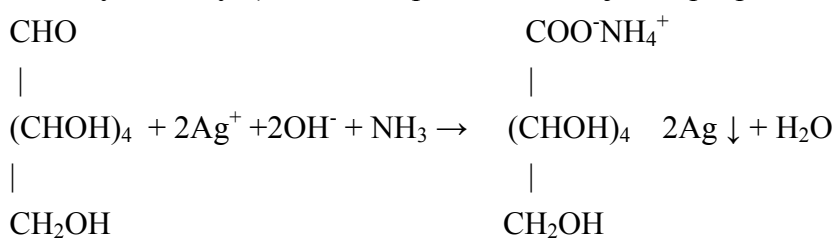
25. мај 2008. године ПРАКТИЧНА ВЕЖБА ЗА VIII РАЗРЕД УПУТСТВО ЗА ЖИРИ

Бутанал, бутанол, глюкоза, натријум-хлорид, стеаринска киселина, хексан и хексен су супстанце од којих су направљене смеше **А**, **Б** и **В**. Две смеше су састављене од по две супстанце, а једна смеша је састављена од три супстанце. Одреди састав непознатих смеша користећи понуђене реагенсе и прибор. Резултате упиши на предвиђена места. Као доказе наведи примењене реагенсе, запажања и хемијске једначине. Јасно означи у којим смешама нема треће супстанце.

Смеша А: 1) хексан; 2) бутанал; 3) нема треће супстанце 3

доказ за супстанцу 1) Br_2/CCl_4 нема рје 2

доказ за супстанцу 2) Толенсов реагенс, издвајање сребра на зидовима епрувете

2+1=3

доказ за супстанцу 3) ----- 0

Смеша Б: 1) хексен; 2) бутанол; 3) нема треће супстанце 3

доказ за супстанцу 1) Br_2/CCl_4 ; обезбојавање $\text{C}_6\text{H}_{12} + \text{Br}_2 \rightarrow \text{C}_6\text{H}_{12}\text{Br}_2$ (или структурна формула) 2+1=3

доказ за супстанцу 2) Кисели раствор калијум –дихромата, зелена боја;
 $\text{C}_4\text{H}_9\text{OH} \xrightarrow{\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7/\text{H}_2\text{SO}_4} \text{C}_3\text{H}_7\text{CHO}$ 2+1=3

доказ за супстанцу 3) ----- 0

Смеша В: 1) глюкоза; 2) стеаринска киселина; 3) натријум-хлорид 4

доказ за супстанцу 2) Толенсов реагенс, издвајање сребра на зидовима епрувете 2+1=3

доказ за супстанцу 2) чврста супстанца, нерастворна у води, растворна у неполарном растварачу 2

доказ за супстанцу 3) сребро-нитрат, бели талог сребро-хлорида
 $\text{NaCl} + \text{AgNO}_3 \rightarrow \text{AgCl} \downarrow + \text{NaNO}_3$ 2+1=3

29
Техника рада 1
Укупно поена 30

РЕГИОНАЛНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ ХЕМИЈЕ
АПРИЛ, 2008.ГОДИНЕ
ПРАКТИЧНА ВЕЖБА ЗА VIII РАЗРЕД
УПУТСТВО ЗА ЖИРИ

Потребно је:

Супстанце

- бутанал
- бутанол
- натријум-хлорид
- стеаринска киселина
- хексан
- хексен

Прибор

- сталак са епруветама
- кашичице
- шприц боца за дестиловану воду
- левак
- статив са прстеном
- чаше
- стаклени штапић
- стаклене плочица за упаравање
- решо
- штипаљка
- филтер папир за квантитативно цеђење
- крпа
- бочице са налепницама за смеше
- реагенс боце (тамне и светле) са налепницама

На сваком радном месту се налази:

- **три обележене са мешама А, Б, В (две за течне супстанце, једна за чврсте супстанце)**
- реагенси: Br_2/CCl_4 ; AgNO_3 ; Tollens; $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7/\text{H}_2\text{SO}_4$; неполарни растварач (хексан)
- шприц боца са дестилованом водом
- сталак са 10 епрувета
- статив са прстеном
- две чаша
- стаклени штапић
- решо
- кашичице
- штипаљка
- филтер папир за квантитативно цеђење
- левак
- крпа
- (пипете)

Праћење и оцењивање технике рада

За сваки од правилно изведених следећих елемената ученик добија по 0,5 поена.

- припрема прибора за цеђење, поступак цеђења
- руковање супстанцама, употреба реагенаса